

יוצא לאור ע"י
מרכז היכל הקודש
חסידו ברסלב

בנשיאות
נ"ק מרן מוהרא"ש שליט"א
וויליאמסבורג יע"א
287 העיווארד סט.

פרשת בא ז' שבט תשע"ג לפ"ק
הדלקת הנרות 4:42 מוצאי שב"ק 6:11

זיו ההיכל

במשנתו של רבינו הקדוש והנורא סוהר"ן מברסלב ז"ע

זיו הפרשה

שלא יגע בו ולא יהנה ממנו ולא יהיה נמשך אחריו כלל. ועל פי רוב על ידי זה ממילא יסתלק. אבל הוא אינו צריך להסתכל על זה כלל רק שיהיה נזהר שלא יהיה החמץ שלו, שלא יחמיץ מחשבתו בעצמו באילו המחשבות הבאים עליו.

(ספר ליקוטי הלכות חו"מ - הלכות נזיקין הלכה ד)

חיזוק באמונה כשאנו רואה סוף להצרות

והיה כי ישאלך בנך מחר לאמר מה זאת ואמרת אליו בחזק יד הוציאנו ה' ממצרים מבית עבדים. פי' רש"י יש מחר שהוא עכשיו ויש מחר שהוא לאחר זמן וכו', מה זאת, זה תינן טיפש שאינו ידוע להעמיק שאלתו וסותם ושואל מה זאת עכ"ל.

ויש לומר והיה כי ישאלך בנך מחר היינו אפילו לאחר זמן לאמר מה זאת מה היא האמונה הקדושה הנקראת זא"ת ואמרת אליו בחזק יד הוציאנו ה' ממצרים מבית עבדים הסבר לו את החזק יד שהשתמש הקב"ה נגד המצריים שהצירו לנשמות ישראל, ודבר זה צריכים להסביר לכל טיפש ששואל שאלות על האמונה הקדושה, מדוע עוברים על עם ישראל כך כך הרבה צרות ויסורים ומכאובים ומרירות וכו', וכו', אזי מצוה להסביר לו כמו שהמצריים שהציקו את עם ישראל מאד מאד ולא ראו סוף להצרות, ובלסוף הקב"ה הלך אתם בחזק יד, והוציאנו ממצרים מבית עבדים.

כמו כן יהיה אצל כל אחד ואחד, אף שעוברים עליו צרות ויסורים מאנשים רשעים שמציקים ומצערים אותו, ויש לו כל כך הרבה צער עד שנדמה לו כאילו אבדו מנוס ותקוה ממנו, אבל צריכים להסביר לו, שבסוף יזכה לצאת מהצער והמצוקה שסובל מהם, וזה שייך לכל בר ישראל שצריך לחזק אחד את זולתו, ואפילו שההוא טיפש, ושואל 'מה זאת', צריכים להסביר לו את האמונה הקדושה כפי דעתו ושכלו, והבין למעשה.

(זאת התורה)

כשנתעורר אדם לתשובה צריך להימלט מיד כי אין זמן אז לעשות חשבונות

וגם צדה לא עשו להם כו'. כשצריכין לברוח ממה שצריכין לברוח מפח יוקשים, אסור לחשוב על פרנסה וכדומה, כי בודאי כשנופלים על האדם רוצחים וגזלנים או חיות רעות, והוא ממהר לברוח מהם, בודאי אינו חושב אז מהיכן יתפרנס וכיוצא, מכל שכן כשהאדם צריך לברוח מן השאול תחתיות ומתחתיו, ומיסורי עולם לחיי עולם, בודאי ובודאי הוא צריך לברוח למהר ולהמלט על נפשו ולא יביט לאחוריו כלל, כי אינו יכול להתמהמה וגם צדה ופרנסה לא יעשה לו ויבטח בה' וישען באלקיו כי לא יעזבוהו.

(ספר ליקוטי הלכות יו"ד הלכות גלוה הלכה ג)

מה יעשה האדם כשבאים עליו מחשבות והרהורים רעים בעל כרחו

ולא יראה לך חמץ וכו'. שלך אי אתה רואה אבל אתה רואה של אחרים. שאם נכנס עכו"ם לבית ישראל וחמצו בידו אינו זקוק להוציאו, כי חמץ הוא בחינת חימוץ המח שהם מחשבות זרות והרהורים שהם אסורים במשהו. וצריכין לבערם ולבטלם ולגרשם מגבולו. אבל אם האדם עושה את שלו ומתגבר בכל כחו לבער ולגרש המחשבות רעות מקרבו והם אף על פי כן באים בעל כרחו עליו בכל פעם, על זה אין האדם חייב כלל, כמו שכתוב בספר המדות (אות הרהורים סי' מ"ו) שאין האדם נענש על הרהורים הבאים עליו פתאום שאין ברשות האדם להימנע ממנה כי אם כשמהרהר וחוזר ומהרהר. וכן כתב (בספרו ליקוטי תנינא) שיהיה האדם שב ואל תעשה גם במחשבה ומה שנעשה עמו ממילא אל יחוש. וזה בחינת שלך אי אתה רואה, אבל אתה רואה של אחרים שאם נכנס עכו"ם, היינו מאחר שהאדם נזהר ונשמר מחמץ שלו, היינו שלא יחמיץ מחו במחשבות חוץ והרהורים ואם אעפ"כ נכנס העכו"ם שהוא הסטרא אחרא וחמצו בידו, שהם הרהורים שבאים עליו שלא בכונה, אינו חייב על זה, כי אין זה חמץ שלו רק שצריך לזהר

מרכז "היכל הקודש" חסידי ברסלב

בית המדרש התאחדות התלמידים וויליאמסבורג
בנשיאות נ"ק מרן מוהרא"ש שליט"א

קול דינה וישועה באדלי צדיקים

בחדרת קודש ומקרב לב אנו שולחים ברכת מול טוב המה ולבבית אל האי גברא יקרא ראש חבורתנו חסידי ברסלב. הגאון הצדיק שמו הטוב הולך לפניו. משיב רחוקים אל כנפי השכינה. מחזק ומעודד לבבות נשברות. ורבים הולכים לאורו. ושותים בצמא את דבריו. ויונקים חיות והתחזקות מספריו הרבים שהיבר

נ"ק עמדת ראשינו שליט"א

נשיא ועמדת קהילות הקודש "היכל הקודש" חסידי ברסלב
לרגל הולדת בן בכור אצל נכדו היקר
הרב רבי נפתלי גלאנץ שליט"א חתן התנו
הרב הגאון רבי משה אסטרייכער שליט"א דומ"ץ בב"פ
ויהי רצון מלפני אבינו שבשמים שמשמחה זו יומשך שמחה
כ"ט אדר א' תש"פ

המאחלים

תלמידיו מתפללי בית מדרשנו

לקט דברי תורה וסיפורים מצדיקים ואנשי שלומינו אשר היארציט שלהם חל בימים הקרובים - בקשר לרביז"ל

המשך משבוע שעבר

הרב ר' יעקב מלמד זל"ה - (קאלמאנאוויטש) מאנ"ש היקרים בעיה"ק ירושלים תוככ"א - יארציט'ט מ' שבט

יומא ההילולא של הה"ק ר' אברהם הכהן מקאליסק וי"ע - ד' שבט תק"ע

כשהייתי בגיל שבע היה לי מלמד שלימד אותנו חומש מפרשת השבוע. ומלבד זאת לימד אתנו נביאים והיה לומד את זה בצורה כזו אשר המחיש את הלימוד בצורה מוחשית, שהרגישו שנמצאים בעת הסיפור, נה כתיבה וכו' אברהם עם העשרה נסיונות וכו' יצחק בעת העקידה וכו' יעקב עם לבן כו' ויוסף עם אחיו. וממש הלביש את כל הלימוד אשר התלמידים היו חלק מפרשת השבוע והצליח ללמד את הכיתה במשך שנה אחת כל ספר יהושע וספר שופטים, וספר שמואל א' ושמואל ב', עד ספר מלכים פרק ח', והמחיש את כל הסיפורים בצורה היה כזו אשר כבר עבר עלי מאז שלמדתי את זה המישים והמש שנה ועדיין זכור לי הכל כמו תמונה היה איך שיהושע כבש את השלשים ואחד מלכים, וכל מעשיו של כל שופט בפרטיות דבר כזה שאי אפשר להסביר איך יכולים להמחיש לילדים בגיל כה צעיר את הלימוד בצורה מוחשית ובספר שמואל את כל הסיפור איך שחנה באה ומתחננת אל הקדוש ברוך הוא, והולידה את שמואל, ואיך שמגיל קטנות הוא כבר משרת כמשכן ומדבר אל הקדוש ברוך הוא, ושאל המלך, ובפרטיות מה שעבר על דוד המלך, כל רדיפותיו שרדפו אותו ואת כל מעשיו איך שברח תמיד אל הקדוש ברוך הוא והלימוד היה כל כך מוחשי עד שאפילו שעברו המישים וחמש שנה עוד אני זוכר את זה ממש כמו חי וזה פלא על גבי פלא.

כשיצא לי לדבר עם אנשי שלומינו וסיפרתי להם מהמלמד הזה ענו ואמרו לי הרי זה אחד מאנשי שלומינו ברסלבר חסיד, ושמו ר' יעקב קאלמאנאוויטש, והוא היה אדם יחיד במינו עובד השם גדול מאד והכל בהצנע לכת, עד שאפילו בין אנשי שלומינו לא ידעו את עבודתו ויגיעותו בעבודת השם יתברך, וסיפר לי אנשי שלומינו שהוא היה אומר, ביום שאין לו התבודדות קודם אור היום, ביום הזה כבר קשה לו ללמד את הילדים, ודרכו היה שקם בחצות ולומד שיעוריו ואחר כך היה מתפלל על כל תלמיד ותלמיד בפרטי פרטיות שיצליח, ובסוף ימיו התפאר שזאת פעלתי אצלו יתברך ששום תלמיד מתלמידי לא יצא לתרבות רעה חס ושלוה, וככה תמיד לפני יתברך שכל תלמיד מתלמידי יהיה צדיק ועובד השם, ואז התחלתי להבין איך הצליח להמחיש את הלימוד בצורה כל כך מוחשית, כי אם מלמד מתבודד עמו יתברך, זוכה לישוב הדעת אמיתי ועל ידי זה יכול להעביר את החומר לתלמידים בצורה כזו שיבינו כל כך טוב.

אני זוכר שמדי פעם לקח תלמיד אחד והעמיד אותו לפני הארון הקדוש וצויה אותו לדבר אל הקב"ה, והוא היה אומר את התפילה באידיש, והילד אמר אחריו מילה כמילה וכך החזיר בתלמידים עוד מגיל קטנות אשר אם צריכים משהו אין צעה אחרת אלא לגשת אל הארון קודש ולנשק את הפרוכת, ולבקש ממנו ית' כל מה שצריכים, וכן היה מחלק לכל אחד מטבע ואח"כ עבר עם קופת צדקה והיה אומר עם קול נעים ושיר מיוחד עם כל הכיתה "הריני נותן צדקה לעניים וליתומים ולאמנות, אנא מנך השם יתברך, זכינו תמיד לעזור לעניים ולצרכים ולא אקמוץ בצדקה, רק אתן ביד רחבה ונפש הפיצה ובזכות זה תצילני מכל צרה וצוקה ומכל נגע ומחלה ולא אהיה נצרך לבריות, אלא תמיד אוכל לתת להזולת" וכו', והיה מחזה נהדר איך שכל ילד הכנים את המטבע בקופת הצדקה אחר תפילה קצרה כזו, וזה נקרא חינוך אמיתי, ומי יתן שגם היום המלמדים יהיו מסורים כל כך אל התלמידים כמו המלמד הזה, ומכל המלמדים שלמדתי אצלם אני זוכר רק אותו ועוד מלמד שהיה כמעט כדגמתו שגם הוא הסתובב בין אנשי שלומינו. (ליקוטי שיעור וסיפורים תשמ"ד סי' ז' - ט)

ח - בשנת תק"ס אחר חזירתו של רביז"ל מאה"ק קיבל רביז"ל אגרת מהרה"ק מקאליסקא, וזה הוא האגרת: שלום וישע רב לדבתוונא דלכאי יתיב הרב המפורסם קדוש יאמר לו, אתו חכמה ודעת אלקים השכל, כ"ק שמו מוהר"ר נחמן נ"י מנוע הקודש נכד הבעל ש"ט ז"ל יגן עלינו לנצח יאיר אור ה' עליו יורה ולכב"ב והנלוים אליו שלום רב אכ"ר.

חדשות מארץ יהודיית מביאת שלוחינו דהאי שתא בחדש שבט העבר ושמחנו מאד אשר שמענו משפעת שלומו, כי בא לביתו בשלום. וראינו שקשר עבותות האהבה לא זזה, בכל לבבו דורש טובותינו, ושם לדרך פעמיו ונהג נסיעתו בעצמו למדינת רייסין יהי כן ה' עמו. ומעין המאורע בקודש בכל פרשת העבר עלינו אחרי נסיעת כת"ר (נכבוד תורתו) מאתנו כבר נתוודע לו בוודאי ע"י אהובינו השד"ר (השלוחא דרבנן) דאשתקד המופלא מו"ה ר' אליעזר. ועל הפשר שנתפשרנו עם אנשי מדינת וואלין עדיין לא גבינו פ"א (פרוטה אחת) מהם, ואין אנו יודעים מה יהיה סוף דבר מזה. והנה אנהנו נבוכים בארץ מרוב צער ודאגה מצפה לישועת ה' בכל עת, כי עדיין לא נושענו משום מקום. וגם ממדינת רייסין לא יש לנו שום ידיעה מה נעשה שם בנידון זה אחרי נסיעת כת"ר לשם ונתראה פנים ויספר להם מכל התלאה אשר מצאנו. מצפים אנו שיודיע לנו רומ"ע (רום מעלת) כת"ר בפרטיות מכל אשר עשה שם. וזאת ידע מה שנשארונו חייבים להשר מכל, מוכרחים אנהנו לשלם, וקשה כה הסבל מזה שנוגשים אותנו בכל עת בפחדים ובמוראים. ובנסים ונפלאות עד שאנו מוצאים לראות בכל עת ההכרחיות, השי"ת מזמין מקום. והכיתי לה' המסתיר פניו וקויתי לו לישועתו, ובו שיברתי, ישוב ירחמינו כימות ענינתו כן ישמחנו.

(מאכן ואיך נכתב בכת"י הקדוש בעצמו של הגאון הקדוש הנ"ל): אני בעוז אהבתי אהבת תמיד תהלתו כפי בעיטור ועיטוף נפשי לה', יאיר ה' פניו אתו מאתר בית שכנתיה ונהיר עלוהי הולך ואור בהלו נרו עלי ראשו אור עולם, ויחוק במעוזה עוז מוה' סוף מעשה במחשבה תחילה, ונפשי יודעת מאד ברחמינו לנצח ודש"ת ומעתיר בעדו, כמו כן יעשה גם הוא להעתיר עבורי בכל עת.

נאום הק' אברהם בא"ה מו"ה אלכסנדר כ"ץ זל"ה.

נכדי האברך מו"ה ישראל אליעזר שיחי דורש שלומו מלב ונפש ומתאוה לתפלתו. (חיי מוהר"ן סי' ק"ג)

קצת מדברי קדשו נשארו בס' "חסד לאברהם" (חלק מהה"ק ר' אברהם המלאך זי"ע וחלק ממנו) ובס' פרי הארץ מהה"ק ר' מענדל מוויטעפסק זי"ע בהמכתבים יש חלק גדול ממנו, ואשרי הזוכה ליגן חלבה ודובשא מתורה כזו שהעיד עליה רביז"ל בהפלגות הנ"ל.

ולכ' ההילולא קדישא יועתק כפי המובא ב"דרך חסידים" ערך אמונה (סי' מ' וסי' מו) וכה דבריו: "האמונה הוא יסוד הכל כי בלתי אמונה אי אפשר לבוא לשום מדה טובה אהבת ד' או יראת ד', וע"י האמונה יכול האדם לילך ולבוא מסוף כל דרגין עד ריש כל דרגין - וע"י אמונה בא למעלה מכל המדות למדת איתן, ונעשה כרי הדרש ממש - וצריך האדם שיהי האמונה כל כך מושרש בלבו עד שירגישו כל אברי הגוף גודל האמונה בהש"ת - וזה שאמרו חז"ל בא הבקוק והעמידן על אחת וצדיק באמונתו יהי - כי האמונה הוא השהו לכל נפש - ואין הקדושה שורה כי אם על ידי האמונה - הפוך בה והפוך בה דכולא בה ובה תחזי בנועם ד' כי האמונה אין לה סוף בה מתחיל ובה מסיים - ובאם יהי חזק באמונה וישתוקק להשיג מאורות הגדולים אשר עין לא ראתה - כי וודאי כן ראוי להשתוקק לזה ולהמשיך א"ע להחשגות הגדולות - הנה מאחר שהשתוקקותו הוא כגודל להב היראה והאמונה כי בערה בו אש ד' ומבקש: "גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך" - וודאי יהי הולך ואור עד נכון היום." אמן ואמן.

אשרי מי שאינו מטעה א"ע בזה העולם ויודע היטב את האמת הברורה אשר אין בלעדי ית' כלל, ומחוק א"ע באמונה פשוטה בו ית'! אשרי החוזר תמיד בלימוד האמונה הק' ושוקד בה תמיד ואז אל רב טוב יזכה להגיע כי האמונה היא השער והפתח לכל! אשרי ואשרי המחזיר בעצמו האמונה הק' - שרק הוא ית' יכול לעזור לו, ורק הוא ית' יכול להושיעו, אשרי לו בזה ואשרי לו בבא!!

מרכז היכל הקודש דחסידי ברסלב
 בנשיאות כ"ק מרן מוהר"ש שליט"א
 וויליאמסבורג יע"א
287 העיווארד סט.
זמני תפלות שב"ק בבית מדרשינו
מנחה עש"ק 45 מינוט אחר זמן הדה"נ
 אחר התפלה שיעור קצר בפרשת השבוע
תפלת שחרית ברכות 9:45
הודו 9:55
 קידושא רבא אחר התפלה - עם לימוד סיפורי מעשיות
מנחה שב"ק 25 מינוט אחר זמן הדה"נ
בבית שבתא טבא
הנהלת הקהלה

זיו הדעת

יסודות בחסידות ברסלב

ענין תיקון הכללי (ג)

במדינתנו נהרות שם בודאי ישנם מרחצאות וכו'. עד שהעבד אמר לו מה אתך הלא דבר גדול דיבר הנביא (מלכים ב, ה, יג), וכמו כן בענין העשרה מזמורי תהלים, זו תשובה קלה לומר את התיקון הכללי בכל יום, ואעפ"כ קשה לאדם לקיימו. והנה אנשי שלומנו נזהרים לקיים זאת, ובכל יום אחר התפלה קודם שמיסירין הטלית ותפילין, אומרים את התיקון הכללי, אשר זהו תיקון לכל, כמוכא בדברי רבינו ז"ל (ליקוטי מוהר"ן ח"א סימן כט) וכן הוא סגולה לפרנסה ולהצלחה וכו', אבל ה"ס"מ שובר את האדם היתכן שתאמר את העשרה מזמורי תהלים בכל יום ומכניס בו לחשוב "היתכן שדבר כה פעוט יעזורני?" עד שהאדם אינו עושה דבר.

(אוצר הקונטרסים חלק ל"ב דף רמ"ז)

לחם מן השמים - תיקון הכללי סגולה לפרנסה ואומר רבינו ז"ל ובוה תלוי פרנסה בלי טורח, שהוא בחינת (שמות ט"ז) לחם מן השמים, דהיינו על ידי שהאדם זוכה לתקן את ברייתו על ידי זה זוכה לפרנסה מן השמים, בבחינת המן שירד לבני ישראל במדבר, ובאמת זה עיקר סיבת חסרון הפרנסה, מפני שהאדם חטא ופגם ופשע בפגה"ב, שעל ידי זה עובר עליו מה שעובר ואינו זוכה למצוא את פרנסתו וכו' אך כשזוכה באמת להתחרט ולחזור בתשובה שלימה לפניו יתברך עוזר לו הקדוש ברוך הוא ויש לו פרנסה בלא טורח, והוא זוכה לקבל לחם מן השמים.

וכן הוא בזהר הקדוש (פנחס רנד). מאן דזריק פירוורין דנהמא עניות רדיף אבתריה כל שכן מאן דזריק פירוורין דמוחא, דהיינו כשאדם אינו נזהר וזורק לחם על ידי זה רודפת העניות אחריו, וכל שכן כאשר זורק את פירוורי מוחו שהוא בחינת פגם הברית הוצאת זרע לבטלה, על ידי זה עובר עליו מר שעובר וקשה לו מאד להשיג את פרנסתו, אך על ידי שהאדם חוזר אליו יתברך, ומדבר אליו יתברך בכל יום, ואומר בכל יום ויום חק ולא יעבור תיקון הכללי, על ידי זה זוכה לפרנסה בנקל, לחם מן השמים, ולכן כשעובר על האדם מה שעובר בפרנסה, ימסור את נפשו לומר תיקון הכללי בכל יום ויום והוא סגולה נפלאה לפרנסה בשפע פרנסה ברווח מן השמים.

(דרשות מוהר"ש על תורה ליקוטי מוהר"ן ח"א סי' כ"ט)

הקב"ה, אדם חושב תמיד שהוא צריך לעשות להקב"ה איזה דבר עצום ונורא שכל היום וכל הלילה צריך לרוץ אחריו ית', ולעשות כן אין לו כח, אזי אינו עושה כלום, אומר רבינו ז"ל שזה הסמ"ך מ"ם שאומר לאדם אתה צריך לעשות דברים גדולים מאד.

כשרבינו ז"ל נתן לנו את התיקון לומר עשרה מזמורי תהלים, היתה התנגדות גדולה על כך כי אדם חשב מה, רק אלו המזמורים הם התיקון? הלא אני בודאי צריך לצום הרבה מאד, כדי לתקן מה שפגמתי, ולא יתכן שעשרה מזמורי תהלים הם יעזרו לי לתקן את כל חטאי, ומזה נובע שבני אדם מזלזלים בתיקון הכללי, או שאומרים למה דיקא אלו העשרה מזמורי תהלים וכו'.

מהפ"ה הצדיקים המבוארים את ענין התיקון הכללי בשם הפנימי

בספר עתרת החיים (להגאון הגדול ר' חיים פלאגי זצ"ל סי' מ"א-יא"צ י"ז שבט) הביא בקיצור התמצית מהתורה סי' ר"ה (בליקוטי מוהר"ן ח"א), ואח"כ כתב: והאומר י' מזמורים הנזכרים אין לו לפחוד מהפגם הנורא ובודאי נתתקן ע"י אמירת התהלים הנזכרים. [הרב ליקוטי מוהר"ן אחד מרבני אשכנז י"ע]. והעתיק שם י' המזמורים הנ"ל.

(עתרת החיים תיקונים ותפילות)

ואת זה אשר הראה לי מו"ר בעל קדושת יו"ט זצ"ל (יודה"ל כ"ט שבט) בספר ליקוטי עצות מה"ק מוהר"ן זצ"ל וז"ל תיקון גדול וכו' לומר עשרה קאפיטל תהלים באותו היום ואלו הם ט"ז ל"ב מ"א מ"ב נ"ט ע"ז צ' ק"ה קל"ז ק"ן. ומי שזוכה לאומרם באותו יום אין צריך לפחד עוד מפגם הנורא וכו' כי בודאי נתתקן ע"י.

(ספר נר דוד מתלמידי מרן הקדושת יו"ט ז"ע)

והנה בא רבינו ז"ל ונתן לנו תיקון כזה, ונטל על זה שני עדים, ואמר בכל מקום שתאמרו את התיקון הזה יועיל לכם, ומכל שכן מי שיבוא אל ציונו הק', ויתן פרוטה לצדקה ויאמר העשרה מזמורי תהלים, הבטיח רבינו ז"ל, שיוציאו מהשאל תחתית.

ואמר רבינו ז"ל שמצינו אצל אלישע, שבא אליו שר צבא נעמן והיה מצורע ואמר לו, לך תרחץ בירדן ותהי ממך הצרעת, ענה ואמר רק זה לעשות לטבול בירדן הלא יש

על פי שני עדים יקום דבר

גילה העשרה קאפיטל תהלים לפני הרב דפה בראסלב [ה"ה הרב הקדוש ר' אהרן זצ"ל] ולפני חברי רבי נפתלי מנעמרו. ויחד אותם לעדות על זה. וכך אמר להם: היות בענין זה הידוע נלכדים בודאי שלשה חלקי העולם, אני לוקח אתכם לעדות. ותדעו שאילו העשרה קאפיטל תהלים מועילים מאד מאד לתיקון קרי והם תיקון גמור ומועיל מאד מאד. ויש מי שיקרה לו על ידי רבוי אכילה ושתייה או על ידי חולשה ועיפות או על ידי שאינו שוכב כראוי, וכל זה אינו כלום (והוא כמו תינוק שמשתיין בשינה). גם יש ששומרים אותו מלמעלה וניצול מן המקרה או שהמזל שומר אותו וניצול. גם לפעמים נדמה להאדם בשינה בחלום כאלו הוא נופל ואחר כך מתעורר משנתו, גם זה מן השמים שמציילין אותו מזה. רק מי שיקרה לו ח"ו מחמת הרהורים מזה נבראים ממש קליפות ח"ו כמוכאור בספרים. אבל מי שיאמר באותו היום אלו העשרה קאפיטל תהלים בודאי יתקן בזה מאד מאד.

(שיחות הר"ן אות קמא)

תיקון הכללי על ציונו של רבינו ז"ל

גם ייחד אותם לעדות ואמר, שגם כי ימלאו ימיו, אזי אחר השמים שמציילין אותו מזה. רק מי שיקרה לו ח"ו העשרה קאפיטל תהלים הנזכרים לעיל, ויתן פרוטה לצדקה עבורו, אפילו אם גדלו ועצמו עונותיו והטאיו מאד מאד, ח"ו, אזי אתאמץ ואשתדל לאורך ולרחוב להושיעו ולתקנו, ואמר בזה "איך וועל מיך לייגען אין דער לענג און אין דער ברייט איך זאל איהם א טובה טוהן, ביי די פאות וועל איך איהם ארויס ציהן פון שאל תחתיות". ואני חזק בכל הדברים שלי, אך בזה אני חזק ביותר, שאלו העשרה קאפיטל תהלים מועילים מאד מאד ואלו הן העשרה קאפיטל תהלים טו, לב, מא, מב, נט, עז, צ, קה, קלז, קן.

(הקדמת מוהר"ת ז"ל לתיקון הכללי)

תיקון הכללי אף שהוא דבר קל גם כן יכולים לתקן

למה אנחנו נמצאים בשפלות כזו, למה אנחנו כל כך מזדכאים? אומר רבינו ז"ל (חיי מוהר"ן סימן תצב) שבני אדם אינם מאמינים שעם דברים קטנים יכולים להתקרב אל

המשך (ה) פרק א' שמירת הזמן

יב. גם שינתו הי' מעט דמעט, וכששאלוהו כיצד מצליח לישן כ"כ מעט, השיב: שהרגיל א"ע כל כך במדת הזריוות עד שגם בשינתו הוא זריו ואינו צריך לישון הרבה.

והי' לו ברכה מרביז"ל שתיכף ומיד כשרק הניח את ראשו על הכר תיכף ומיד ישן, ופע"א היו אצלו גדולי תלמידי רביז"ל הרב ר' אהרן אב"ד ברסלב ז"ע והרב ר' יודיל ז"ע ועוד למכס עצה בדברים נחוצים, וכשהגיע סמוך לזמן הצות הניח מוהר"ת ז"ל את ראשו על השולחן ותומי נפלה עליו שינה עמוקה ותיכף ומיד כשהגיע הצות כבר נתעורר ונפל ידיו ואמר ברכת התורה (כי רביז"ל מביא (שיחות סי' שא) שהשלימות הוא לקום מהשינה ולומר הצות).

ועכ"ז הי' אנ"ש אומרים: כי בענין השינה אסור נאכמאכין את אחרים, כי להיות כשיכור ובלי ישוב הדעת בוודאי אינו תכלית, ורביז"ל אמר: מדאראף היטן דעם שלאף כי אז יכולים לבלות הזמן כראוי, וזהו בחי' יושב במל' כישן דמי, כי באם אין לו דעת בכחי' יושב במל' מה הועיל' כמה שלא ישן, ואדרבה עיקר הזריוות הוא לייך לישן בזריוות כי אנ"ש היו אומרים תמיד: א סגולה אויפשטיין פרי איז - זיך לייגן פרי!...

גם אמרו: הרי מוהר"ת התייגע כל היום בתורה ותפלה וכו' ואז כשהלך לישן עם ברכת רביז"ל ישן תומי', אבל מי שאינו שומר על זמנו כל היום והולך לריק האם יועיל לו ברכות שיפול בשינה, ונהרי מתוקה שנת העובד כתי', ועל מה יחול הברכה?.

ועיקר העצה ע"ז הוא: להיות בשמחה וזריוות, כמו דאיתא בספר המדות (עצלות סי' ב) ע"י זריוות מסיר את השינה ומחי' את המוחין, כי מרוב שמחה זריוות וחיות נעשין המוחין מיושבין ואין מוכרח לו כל כך שינה.

יג. כנ"ל הי' כתיבתו בזריוות עצומה, וספר ר' לוי יצחק ז"ל כי מוהר"ת כתב בזריוות כזו שבשמיים את העמוד הי' עדיין שורה הראשונה רטוב (פייכט) מהדיו, והי' כותב בזריוות כזו עד שנדבקו אותם והמדפים לא הי' יכול לקרוא והוצרך ר' נחמן מו"לשינער ז"ל לחזור ולהעתיק הכתי' כדי שיהא ראוי לדפוס.

ואמר: "יבא הזמן שבני אדם יתפלאו איך זכיתי לכתוב כל כך הרבה? תדעו ששמרתי את הזמן":

ודיברו אנ"ש כפי ריבוי הספרים שכתב, הן של רביז"ל והן של עיצמו הרי אפילו מי ששומר את זמנו לא הי' יכול לכתוב כ"כ הרבה ובפרט בתוך תלאות ומירדות ועניות ונסיעות וכו'. כידוע למוי שבקי בכתיבה, ובשכל אנשי א"א להביך, אך הכל הוא ע"י מדת הזריוות שלו, כי הזריוות הוא סוד ויסוד ההצלחה!

ופע"א סיפרו אנ"ש לפניו שהעולם מספרים על מרן הש"ך ז"ע שהי' לו השבעת הקולמוס (שיש שם שיכולים להשביע את הקולמוס והקולמוס יכתוב מהר) בזה שחיבר כ"כ הרבה ספרים אף שהי' צעיר - ענה ואמר: לי לא הית' השבעת הקולמוס, ואם תשאלו אותי איך זכיתי לכתוב כ"כ ספרים זהו רק כי שמרתי את הזמן.

יד. ובענין זריוות לכתוב חידושי תורה הי' רגיל לומר לר' נחמן מו"לשינער: "אם איני כותב החידושי תורה תיכף ומיד, הרי יעבור הזמן ואשכח, והכל ילך לאיבוד", ע"כ הי' זריו לכתוב מיד. - וכן בכל ענין לא הי' דבר שהוצרך לעשות שלא עשאו בזריוות גדולה מאד וע"י הצליח!

התחזקות

(פון ספר אשר בנחל, אידיש)

ער ליגט נאך אין די טומאה רחמנא ליצלן, אבער אויב ער איז פרייליך איז א סימן ער איז שוין אין די קדושה. איבערדעם זאלסטו זען שטענדיג פרייליך זיין און פרייליך מאכן אנדערע, און קוק נישט אויף קיינעם נישט, ווארום באלד וועלן מיר דאך שוין זיין אויבן וכו' וכו', און דעמאלט וועלן מיר חרטה האבן אויף יעדע טאג און יעדע שעה און אויף יעדע רגע, וואס מען האט געקענט זיין פרייליך און מען איז נישט געווען פרייליך, וואס מען האט געקענט רעדן פון בורא פל עולמים און מען האט נישט געקענט.

דאס גרויסקייט פון רעדן צום באשעפער
און וויסן דארפסטו וויסן דאס יעדע מינוט וואס מען רעדט פון בורא פל עולמים איז מען מקיים א מצוות עשה פון יחוד הויה ברוך הוא יתברך שמו, אז וואויל איז דעם וואס רעדט שטענדיג פון בורא פל עולמים, און דאס איז א סימן אז די שכינה רוט אין אים, ווי עס שטייט (בראשית ל"ט ג) "וירא אדוניו כי הויה אתו" זאגט רש"י, שם שמים שגור בפיו. דאס אפילו א מצרי האט געזען אז דער באשעפער איז מיט יוסף ווייל ער האט שטענדיג גערעדט פון בורא פל עולמים. איבערדעם דארף מען צוגעוואוינען יעדן קינד און יעדן בחור און יעדן אינגערמאן, שטענדיג רעדן פון בורא פל עולמים. ובפרט אין אונזער דור ווען די ערב רב ווילן נאר מאכן פארגעסן דעם נאמען פון בורא פל עולמים דאס הייסט אז מען זאל נישט רעדן פון אים, איבערדעם דארפן מיר זען נאר אריינלייגן אין יעדן איינעם ער זאל שטענדיג מזכיר זיין דעם בורא פל עולמים, און דורכדעם וועלן מיר מאכן רישן די שכינה ביי אונז.

משניות וועט אין דיר אריינברענגען השקת התורה
נאר ווער נישט צעברעכן, ס'איז נישטא נאך א זאך וואס עס צעברעכט דעם מענטש ווי צו גיין ליידיג, און ס'איז נישטא נאך א זאך וואס עס ברענגט אריין אין א מענטש א זיסקייט אין לעבן, ווי צו לערנען אסאך משניות. אדרבה פראביר עס אויס וועסט זען ווי גוט דאס איז, וועסטו שוין נישט וועלן אויפהערן צו לערנען משניות. הייב אן פון אַנפאנג ברכות, און אזוי זאלסטו דורכלערנען און זאגן א פּרָק נאָך א פּרָק, ביז דו וועסט ענדיגן ברכות זאלסטו אנהייבן פיאה וכו' וכו', ביז דו וועסט ענדיגן ששה סדרי משנה, הייב אן נאכאמאל, אז וואויל איז דעם וואס ער לאזט זיך נישט נארען און ער לערנט און זאגט יעדן טאג אסאך פרקים משניות. משנה איז די אמתיות נשמה, ס'איז מזכך די נשמה ווען מען לערנט משניות.

אויבעט זאגן די חז"ל (נוקרא רבה פרשה ז' סימן ג') אין כל הגליות הללו מתבנסות אלא בזכות משניות; די גאנצע גאולה וועט קומען אין זכות פון לערנען משניות, איבערדעם זע צו לערנען זייער אסאך משניות, וועט דיר דער בורא פל עולמים העלפן אז דו וועסט האבן א חלק אין די גאולה.

די שכינה רוקט במקום שמחה
דער עיקר זאלסטו זיך שטארקן מיט מדת השמחה צו זיין פרייליך און פרייליך מאכן אנדערע, ווארום שמחה דאס איז די קדושה, און להיפך עצבות איז די טומאה, און מיט דעם קען א מענטש וויסן וואו ער האלט, אויב ער איז טרויעריג איז א סימן אז

דער בית יוסף האט זוכה געווען צו זיינע מקריבות דורך לערנען אסאך משניות
מען קען זיך נישט פארשטעלן דאס גרויסקייט פון לימוד משניות, דער הייליגער בית יוסף האט זוכה געווען אז עס איז נתגלה געווארן צו אים א מגיד פון הימל נאר דורך דעם וואס ער האט געלערנט זייער אסאך משניות, ביז ער האט זוכה געווען מחבר צו זיין דעם שולחן ערוך וואס איז נתקבל געווארן בכל תפוצות ישראל, עס איז נאכנישט דא א ספר וואס זאל אזוי נתקבל ווערן ביי פלל ישראל ווי דער שולחן ערוך, עד כדי כך, דאס ווער עס נייט אפ חס ושלום פון דעם שולחן ערוך, דארף מען שוין בודק זיין אויף אים אויב עפעס פעלט נישט אין זיין אמונה און אין זיין אידישקייט וכו' וכו'.

אזוי הויפט איז ער דערגאנגען אלץ דורך זיין חזון זייער אסאך משניות. ער האט געקענט אויף איינמאל אפּלערנען פּערציג-פּופציג פרקים משניות, ער האט מחבר געווען א ספר "מגיד מישרים" דאס איז גילויים וואס דער מגיד האט אים מגלה געווען נאכדעם וואס ער האט געלערנט אסאך משניות. דער חיד"א ברענגט אז דאס וואס עס איז געדריקט, איז נאר א צענטל פון וואס עס איז געווען, ווארום דער מגיד פלעגט זיך צו אים מגלה זיין יעדן טאג, ווייל ער האט געלערנט זייער אסאך פרקים משניות, איבערדעם זיי נישט קיין בטלן, אנשטאט ארומגיין ליידיג און טון נאכנישט, חזר אסאך פרקים משניות, וועסטו זען וועסט האבן גרויס העלחה.

לא לעיין בשעת התפלה וקריאת התורה

שיחות וסיפורים לרגל חילולת הנאון הקדוש מאור עינינו מורינו הרב רבי נתן זי"ע תלמידו המובהק של רביה"ק מוהר"ן זי"ע
המשך מעמוד ג'
גם בעת נסיעתו וישיבתו על העגלה הרבה ללמוד ולהתפלל ולצעוק להש"ת בכלות הנפש ממש ושום דבר בעולם לא בלבל דעתו לבטלו מעבודתו אפילו כרגע. ופע"א אמר: מספרים שצדיק איז אמר שיכול ליתן דין וחשבון על כל יום, חוץ מיום הנסיעה שאז אזוי מיעט בעבודה, ואמר ע"ז מוהרנ"ת ז"ל: אני יכול לעשות חשבון הנפש אפילו מיום הנסיעה, ומספרים תלמידיו שהי' לוקח עמו חבילה של ספרים והתמיד מאד בלימוד, וכן הי' מתבודד בהדרג עד כי אמרו שהי' מתפלל בהתעוררות יותר והי' לו לב נשבר יותר ולמד תורה יותר מאשר איש אחר בביתו!
והעיד ר' נחמן מולטשינער ז"ל כי מאחר ששום אחד לא הי' שם לבלבלו ורק הוא נסע עמו ע"כ התמיד מוהרנ"ת ז"ל בדרך עוד יותר מכביתו!
עוד מוכב: הי' מאד מאד מסודר בכל עניניו, עד כדי כך שהתפאר פע"א שבדרך כלל כשאדם בבית יש לו סדרים גדולים בלימוד התורה הקי, וכשהוא נמצא בדרך יש לו שיעורים קמנים ולוקח עמו רק כמה ספרים, אבל אצלי - אמר - אין שום הפרש בין הסדרים בבית לבין הסדרים בדרך כי תמיד לקח עמו את הספרים ולמד בהם אפילו בדרך בשקידה עצומה. ויש המון הלכות בליקוה"ל שחיבר בהיותו על הדרך.
טז. ור' נחמן מולטשינער סיפר בענין שמירת הזמן של מוהרנ"ת ז"ל: שהי' שומר (אויסנווארט) הזמן, בכל דבר שבקדושה הי' הוא כבר מחכה, ולא שהדבר שבקדושה הי' צריך להכות לו, כי המתין והשתוקק כבר להתפלל או לקיים המצות.
טז. טוב. פע"א שמע איך שא' אומר להבירו: "איך האב נישט קיין צייט עס איז זייער שפעט" ענה ואמר: "מאקע קיין צייט איז נישטא אבער שפעט איז קיינמאל נישט", לידע שבאמת אין שום זמן אט איז טאג און אט איז נאכט ולא ישאר שום דבר רק מה שיחמוף איזה טוב אמיתי ונצח, אבל "שפעט איז קיינמאל נישט" תמיד יכולים לעשות התהלה חדשה לשוב אליו ית' - ואפילו אם עד עכשיו בילה בהבל וריק ישתדל מרגע זו לעשות התהלה חדשה.
ח. בדומה לזה: פע"א ראה אנשים מדברים ביניהם, וא' מהם עדיין לא התפלל, ואמר להבירו: כבר מאוחר, כבר מאוחר... ענה ואמר מוהרנ"ת: בודאי שכבר מאוחר - וצריכים להתפלל - אך עדיין יש זמן דיינו אפילו אם אחד איחר הי' וקילקל וכו' אך עדיין יש זמן ותמיד יש תקוה לחזור אליו ית'.